

پرستاری در آموزش

فانزه خلیلی

دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

مقدمه

ادغام عرصه های آموزش و ارائه خدمات سلامت و نیز انتقال دانش نظری به حوزه بالین و آماده سازی دانشجویان علوم پزشکی، یکی از مهمترین اهداف دانشکده های علوم پزشکی کشور به شمار می آید. آموزش بالینی، مهم ترین و اساسی ترین بخش از برنامه آموزشی در دانشجویان علوم پزشکی است (باقری و بازقلعه، 1394). پیوند بین دانش نظری و عملی در بهبود فرایند یادگیری دانشجویان و بهبود ارائه خدمات درمانی و مراقبتی از بیماران نقش دارد (Preston et al, 2004). پرستاری دانشی است که همزمان با علم، به عمل نیز وابسته است. به گونه ای که در بسیاری از مطالعات به عنوان حرفه ای عمل محور شناخته می شود. از آنجا که میدان آزمایش علم و هنر پرستاری در حیطه بالین می باشد، لذا دانشجوی پرستاری علاوه بر تعلیم دانش به کسب مهارت نیز نیاز دارد. نزدیک به نیمی از آموزش پرستاری در دوره کارشناسی می باشد و به همین جهت به آموزش بالینی به عنوان قلب آموزش پرستاری اطلاق می شود (Pollard C et al, 2007). برخی مطالعات عدم انگیزه و علاقه دانشجویان را چالش اساسی پیش روی آموزش بالینی پرستاری دانسته اند. برخی مطالعات نیز به نقش موثر مربی ها در اثربخشی آموزش بالینی اشاره دارند و آن را عاملی مهم در ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس دانشجویان و در نهایت ارتقاء سطح آموزش بالینی تلقی می نمایند (Tempelaar DT et al, 2007). آموزش بالینی تحت تأثیر عوامل و متغیرهای زیادی شامل عوامل مربوط به فراده، فراگیر و محیط آموزشی قرار دارد. در هر برنامه آموزشی، ارزشیابی، به عنوان یک رکن اساسی بوده که می تواند آموزش را از حالت ایستا به مسیری پویا هدایت نماید (حسینی و همکاران، 1384). در آموزش بالینی، دانشجویان از طریق کار با بیمار و به طور تدریجی تجربیاتی کسب نموده و ذهن خود را با استفاده از تجربیات و تفکر منطقی برای حل مشکل بیمار آماده می سازند (داودی و قهرمانیان، 1403).

روش تحقیق

این مطالعه مرور حیطه ای، با جستجو در پایگاه های انگلیسی و فارسی Scopus, PubMed, Web Of Science, SID, و موتور جستجوگر Google Scholar انجام شده است. در جستجوی منابع انگلیسی زبان، کلید واژه های education, nursing و در جستجوی منابع فارسی از کلید واژه های پرستاری و آموزش مربوط به سال های 2000-2024 استفاده گردید.

یافته ها

در جستجوی اولیه 1100 مقاله یافت شد و از بین این مقالات، 6 مقاله وارد مطالعه شدند. نتایج این مطالعات نشان داد برنامه آموزش پرستاری باید براساس نیاز سنجی باشد و از روش های تعاملی جهت بهره وری استفاده شود. همچنین برای ایجاد رضایت مندی در دانشجویان پرستاری، رعایت اصول آموزشی، برنامه ریزی و اجرای صحیح می تواند امکان دستیابی به اهداف غایی آموزش ها را فراهم سازد.

نتیجه گیری

شواهد نشان می دهد علیرغم رعایت اصول آموزشی همچنان ضرورت توجه به روش های نوین جهت ارتقای کیفیت در امر آموزش خصوصا در محیط بالین وجود دارد. با توجه به اهمیت این موضوع باید برنامه ریزی های درست و اصولی در مورد مشکلات و موانع و همچنین ارائه راهکارهای نوین انجام شود.

منابع

باقری، حسین و بازقلعه، میلاد، عوامل مؤثر بر آموزش بالینی در پرستاری: یک مطالعه متاسنتز کیفی، نشریه آموزش پرستاری دوره 4 شماره 4 زمستان 1394- 26-39.

حسینی، نازآفرین، کریمی، زهره و ملک زاده، جانمحمد. وضعیت آموزش بالینی از نظر دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی یاسوج، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان 1384؛ 5(2).

داودی، عارفه و قهرمانیان اکرم. تبیین تجارب بالینی دانشجویان پرستاری از آموزش فرایند پرستاری به روش یاددهی-یادگیری تلفیقی در بیمارستان شهید قاضی طباطبایی تبریز: تحلیل محتوی کیفی قراردادی، مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد، دوره نوزدهم، شماره دوم، تابستان 1403: 781-800.

Preston L. Making connections with nature: bridging the theory –practice gap in outdoor and environmental education. Australian Journal of Outdoor Education. 2004;8(1):12.

Pollard C, Stringer E, Cockayne D, Clinical education : A review of the literature nurse education in practice. Nurse Educ Pract. 2007;7(5):315-22.

Tempelaar DT, Gijsselaers WH, LoeF SSvd, Nijhuis JFH. A structural equation model analyzing the relationship of student achievement motivations and personality factors in a range of academic subject matter areas. Contemporary Educational Psychology. 2007;32(1):105-31.